

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване

изх. № 194/19.08.2025г.

ДО
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
ДОЦ. Д-Р СИЛВИ КИРИЛОВ

ОТНОСНО: Публикуван на 09.08.2025г. за обществено обсъждане Законопроект за изменение и допълнение на Закон за здравното осигуряване.

УВАЖАЕМИ ДОЦ. КИРИЛОВ,

С настоящето УС на БФС изразява становището си относно проект на Законопроект за изменение и допълнение на Закон за здравното осигуряване, публикуван за обществено обсъждане на 09.08.2025г.

Относно §2 ЗИД на ЗЗО относно създаване на нова ал.17а и ал.17б и промяна на ал.17 на чл.45:

БФС категорично се противопоставя на приемането на посочените разпоредби. Предложението съставлява законодателно елиминиране на договорния процес между БФС и НЗОК относно приемане на Условия и ред по чл.45, ал.17 от ЗЗО. Посоченият подзаконов недържавен източник на осигурителното право се въвежда през 2009г. и поставя началото по модела на Националните рамкови договори за медицинските дейности на участие на съсловната организация на магистър – фармацевтите при регламентиране на реда, по който аптеките отпускат на здравноосигурените лица лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели. Въз основа на така приетите Условия и ред директорите на РЗОК и притежателите на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти сключват индивидуални договори, чието съдържание е част от Условия и ред. Създаването на правомощие на едната страна по един договор или акт да го измени едностранно при липса на съгласие с другата страна съставлява отмяна на договорното начало. Утвърждаването на подобно положение ще постави НЗОК в надмощно положение, тъй като ще има възможността да предложи на БФС да приеме нейните условия или при липса на съгласие от БФС, НЗОК едностранно да приеме с решение на Надзорния съвет Условията и реда. Многобройните промени в нормативната уредба ще предоставят възможност на НС на НЗОК, практически, по реда на новата ал.17б на чл.45 от ЗЗО да издава едностранно съществени промени в Условията и реда. БФС няма как да участва в подобна имитация на преговори и отсега заявяваме, че ако посочената разпоредба бъде приета, БФС може да откаже да е страна във формални и привидни преговори. Обществото ще бъде наясно кой носи цялата отговорност за всички трудности в осигуряването на пациентите на достъп до лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели.

От влизането в сила на договорния процес по издаване на Условия и ред и вече 15 – годишната практика по прилагането му, не е имало случай БФС и НЗОК да не постигнат съгласие относно съдържанието на Условията и реда, най – малкото за продължаване на срока им на действие. Предложението на МЗ показва незачитане на усилията на БФС и на НЗОК през този период и връщане на командно – административен подход към регулацията на обществените отношения. Такъв пример има вече с уредбата на процеса по приемане на НРД за медицинските дейности. ЗЗО беше изменен в посока НЗОК да има правомощия едностранно да издава НРД при липса на консенсус с БЛС. Този подход се доказва като необоснован и грешен.

Разпоредбите на §2, т.2 и т.3 от ЗИД на ЗЗО са в противоречие с принципите на здравноосигурителната система на участие на изпълнителите в процеса по определяне на условията и реда за работа по договори с НЗОК. Трябва да подчертаем, че §2, т.2 и т.3 от ЗИД на ЗЗО предизвиква моментална и изключително неблагоприятна реакция от страна на цялото съсловие на магистър – фармацевтите в България. Получихме десетки мнения и сигнали за категорично несъгласие с предложените допълнения.

Новото правило е в противоречие с конституционните принципи на предвидимост и последователност, като елемент на правовата държава. Неслучайно МЗ е избрало да проведе съкратено 14 - дневно обществено обсъждане през м.август с оглед избягване на реалната обществена дискусия и реакция. Няма мотиви за съкращаване на срока на общественото обсъждане в частта относно уредбата на преговорите между БФС и НЗОК. Налице е вече наложена практика по приложението на договорния процес между НЗОК и БФС. Необоснованата отмяна на правилата съставлява недопустимо засягане на принципа на правната сигурност според практиката на Конституционен съд на Република България.

На последно място БФС счита, че не е целесъобразно фиксирането на срока на действие на Условията и ред в рамките на календарната година, като преговорната практика показва, че наличието на гъвкавост е предимство за НЗОК и за пациентите. През последните години бюджетът на НЗОК се приема много пъти не в предвидените редовни срокове по ЗПФ. Обвързването на срока за приемане на Условията и реда с календарната година, ще налага много пъти, по няколко изменения в една и съща година, по тази причина.

В случай, че становището на БФС не бъде съобразено, БФС ще защити правата на членовете си, включително има готовност за провеждане на протести. Това е поредният опит за последните две години за въвеждане на подобни правила за елиминиране на преговорния процес между БФС и НЗОК, които не са обосновани от практиката през годините и засягат вече утвърдени модели на обществени отношения.

Относно §6, т.2 ЗИД на ЗЗО относно създаване на нова ал.9а на чл.72:

На следващо място БФС не се противопоставя вече договореното между БФС и НЗОК и съществуващо правило в Условия и ред по чл.45, ал.17 от ЗЗО, а именно експерти на БФС да имат право на участие в контролната дейност на НЗОК, да бъде уредено и на законово равнище в новата ал.9а на чл.72 от ЗЗО - §6, т.2 от ЗИД. Посочената уредба съществува отдавна по отношение на съсловните организации на лекарите и на лекарите по дентална медицина и е от естество да повиши качеството на последващия контрол, което се подкрепя от БЛС.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ, настоящето становище отразява позицията на Български фармацевтичен съюз по законопроект за изменение и допълнение на ЗЗО и настояваме проекта да бъде съобразен с него.

С уважение:

Маг.-фарм. Димитър Маринов

Председател на УС на БФС